

Ulkoasiainvaliokunta

Torstai 11.3.2021 klo 12.00—13.45

Läsnä

puheenjohtaja Mika Niikko ps
varapuheenjohtaja Erkki Tuomioja sd
jäsen Paavo Arhinmäki vas (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Inka Hopsu vihr
jäsen Saara Hyrkkö vihr (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd (12, 13, 14) (11 osittain)
jäsen Johannes Koskinen sd
jäsen Petteri Orpo kok (11) (10, 12 osittain)
jäsen Tom Packalén ps
jäsen Jaana Pelkonen kok
jäsen Mikko Savola kesk
jäsen Ville Tavio ps (11, 12, 13, 14) (10 osittain)
varajäsen Jouni Ovaska kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11) (12 osittain)
varajäsen Sakari Puisto ps
varajäsen Hussein al-Taee sd

Sihteerit

valiokuntaneuvos Tiina Larvala
valiokuntaneuvos Jonna Laurmaa

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selvitys: EU: Kriittisiin raaka-aineisiin liittyvä komission tiedonanto

Valtioneuvoston E-selvitys E 4/2021 vp

Asiantuntijalausunto E 4/2021 vp UaV 10.03.2021 kaivosylitarkastaja Riikka Aaltonen, työ- ja elinkeinoministeriö Asiantuntijalausunto ; A 3
Liiteasiakirja EU: Kriittisiin raaka-aineisiin liittyvä komission tiedonanto

Merkittiin tiedoksi, että seuraava asiantuntija on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 10.3.2021:

Pöytäkirja UaVP 10/2021 vp

Valiokunnassa oli kuultavana:

- kaivosylitarkastaja Riikka Aaltonen, työ- ja elinkeinoministeriö, liite

Valiokunta päätti, ettei asian E 4/2021 vp johdosta ryhdytä enempiin toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston kirjelmä Eduskunnalle EU:n sekä Kiinan kansantasavallan välisen investointisopimuksen neuvottelemisesta (Kiinan kanssa tehtävä investointisopimus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 12/2021 vp

Asiantuntijalausunto U 12/2021 vp UaV 10.03.2021 johtaja Hanna Laurén, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry Asiantuntijalausunto ; A 4

Asiantuntijalausunto U 12/2021 vp UaV 10.03.2021 tutkija Anu Kultalahti, Finnwatch ry Asiantuntijalausunto ; B 4

Asiantuntijalausunto U 12/2021 vp UaV 10.03.2021 Amnesty International, Suomen osasto ry Asiantuntijalausunto ; C 4

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 10.3.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- yksikönpäällikkö Pasi-Heikki Vaaranmaa, ulkoministeriö
- johtaja Hanna Laurén, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry, liite
- tutkija Anu Kultalahti, Finnwatch ry, liite
- Amnesty International, Suomen osasto ry, liite

Merkittiin selvitys saaduksi.

Todettiin, että epävirallista valmistavaa keskustelua on käyty epävirallisessa etäkokouksessa 10.3.2021.

5. Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 4/2020 vp

Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp UaV 04.03.2021 pääsihteeri Petri Toivonen, Turvallisuuskomitea Asiantuntijalausunto ; A 5

Asiantuntijalausunto VNS 4/2020 vp UaV 04.03.2021 hallituksen puheenjohtaja Mika Anttonen, St1 Nordic Oy Asiantuntijalausunto ; B 5

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 4.3.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- pääsihteeri Petri Toivonen, Turvallisuuskomitea, liite
- osastopäällikkö Ilkka-Pekka Similä, ulkoministeriö
- hallituksen puheenjohtaja Mika Anttonen, St1 Nordic Oy, liite

Merkittiin selvitys saaduksi.

Pöytäkirja UaVP 10/2021 vp

6. Valtioneuvoston selvitys: Korkean edustajan ja komission yhteinen tiedonanto: 'EU:n kyberstrategia digitaaliselle vuosikymmenelle

Valtioneuvoston E-selvitys E 3/2021 vp

Liiteasiakirja Korkean edustajan ja komission yhteinen tiedonanto: 'EU:n kyberstrategia digitaaliselle vuosikymmenelle'

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 5.3.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- suurlähettiläs Janne Taalas, ulkoministeriö
- lähetystöneuvos Stefan Lee, ulkoministeriö
- tutkimusjohtaja Mikko Hyppönen, F-Secure Oyj
- neuvotteleva virkamies Pentti Olin, puolustusministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

Valiokunta päätti, ettei asian E 3/2021 vp johdosta ryhdytä enempään toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston selvitys: Suomen osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan; syksyn 2020 kriisinhallintakatsaus

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 18/2020 vp

Liiteasiakirja ulkoministeriön muistio syksyn 2020 Kriisinhallintakatsaus 19.11.2020
Liiteasiakirja Krihakartta lokakuu 2020

Merkittiin saapuneeksi puolustusvaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Merkittiin tiedoksi, että seuraavat asiantuntijat on kuultu epävirallisessa etäkokouksessa 5.3.2021:

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- yksikönpäällikkö Sari Rautio, ulkoministeriö
- lähetystöneuvos Lauri Hirvonen, ulkoministeriö
- yksikön johtaja Otto Saxén, puolustusministeriö
- vanhempi osastoesiupseeri Mikko Lehto, puolustusministeriö
- everstiluutnantti Pasi Autio, Pääesikunta

Merkittiin selvitys saaduksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Valtioneuvoston selvitys: Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi

Valtioneuvoston E-selvitys E 3/2020 vp

Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 1/2021 vp
Liiteasiakirja Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi
Liiteasiakirja Euroopan tulevaisuutta käsittelevä konferenssi; Toimielinten yhteinen julistus

Pöytäkirja UaVP 10/2021 vp

Ulkoasiainvaliokuntaan on saapunut tiedoksi jatkokirjelmä EJ 1/2021 vp - E 3/2020.

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Valtioneuvoston selvitys: EU:n sotilaallinen kriisinhallintaoperaatio EUNAVFOR MED Irini

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 6/2020 vp
UTP-jatkokirjelmä UTPJ 4/2021 vp ; A 9

Jatkokirjelmä UTPJ 4/2021 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan UaVEK 2/2021 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

10. Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet

Valiokunnan oma asia O 48/2019 vp
Valiokunnan lausuntoluonnos Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet ; A 10

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun loppuun.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Kpl 10: ed. Koskisen ehdotuksesta muutettiin ensimmäisen virkkeen alku kuulumaan seuraavasti: ”Lopuksi ulkoasiainvaliokunta haluaa nostaa esille varsinaisen säädösvalmistelun ulkopuolisena asiana myös selontekomenettelyn kautta... (jatkuu ennallaan).

Kpl 10: vpj Tuomiojan esityksestä muutettiin neljäs virke kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta pitää tärkeänä sitä, että jatkossa säännönmukaisesti arvioidaan operaatioon osallistumisen vaikutuksia kyseisen kriisin kestävässä ratkaisussa ja operaatiolle asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa.”

Kpl 10: Korvattiin vpj Tuomiojan esityksestä viidennen virkkeen alun sana ”esimerkiksi” sanoilla ”lisäksi muun muassa”.

Pöytäkirja UaVP 10/2021 vp

Kpl 10: Muutettiin ed. Puisto ja ed. Ovaska ehdotuksesta viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: ”Lisäksi Suomen osallistumiskokemuksen kautta on tärkeää arvioida nykyistä paremmin eri organisaatioiden (esim. YK) kriisinhallintatoimintaa ja sen kehittämistä.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

11. Suomen kansainvälinen puolustusyhteistyö

Valiokunnan oma asia O 36/2019 vp

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- apulaisosastopäällikkö Janne Kuusela, puolustusministeriö
- yksikön johtaja Otto Saxén, puolustusministeriö
- erityisasiantuntija Samuli Puhakka, puolustusministeriö

Merkittiin selvitys saaduksi.

12. Valtioneuvoston selvitys: Puolustusvoimien osallistuminen kansainväliseen harjoitusyhteistyöhön vuonna 2021

Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 21/2020 vp

UTP-jatkokirjelmä UTPJ 1/2021 vp

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- apulaisosastopäällikkö Janne Kuusela, puolustusministeriö
- vanhempi osastoesiupseeri Kai Uitto, puolustusministeriö
- koulutuspäällikön sijainen, eversti Jukka Nurmi, Pääesikunta
- osastoesiupseeri, komentajakapteeni Tuomas Syvänen, Pääesikunta

Merkittiin selvitys saaduksi.

13. Muut asiat

-

14. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 16.3. klo 12.00

Pöytäkirja UaVP 10/2021 vp

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Tiina Larvala